

## Návrh výzkumné potřeby státní správy pro zadání veřejné zakázky na projekt z programu veřejných zakázek ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích pro potřeby státní správy „BETA“

### Předkladatel - garant výzkumné potřeby

Státní úřad pro jadernou bezpečnost

Adresa:  
Senovážné nám. 9/  
110 00 Praha 1

Kontaktní osoba: Bc. Darina Kollárová  
Telefon: 221 624 207  
Fax: 221 624 821  
E-mail: darina.kollarova@sujb.cz

### Odborný gestor projektu

Odbor usměrňování expozic, Oddělení přírodních zdrojů

Adresa:  
Syllabova 21/  
703 00 Ostrava

Kontaktní osoba: RNDr. Ivana Ženatá  
Telefon: 555 302 720  
Fax: 555 302 720  
E-mail: ivana.zenata@sujb.cz

### Výzkumná potřeba

#### 1) Název projektu:

„Optimalizace ozáření obyvatel a pracovníků z pracovišť s přírodními zdroji ionizujícího záření v České republice“

#### 2) Stručný popis výzkumné potřeby, která se má řešit:

Pro výkon státní správy a dozoru v oblasti usměrňování expozice obyvatel a pracovníků z pracovišť, kde může dojít ke zvýšenému ozáření z přírodních zdrojů ionizujícího záření (kromě pracovišť s radonem, dále označeno jako pracoviště NORM), je v České republice v následujících letech třeba řešit tato výzkumná témata:

1. Stanovení optimálních způsobů uvolňování přírodních radionuklidů z pracovišť NORM do životního prostředí (na skládky, do odkališť, povrchových vod, kanalizace a ovzduší) včetně stanovení příslušných kritérií přípustnosti a modelů pro hodnocení ozáření obyvatel.
2. Výzkum použití zprošřovací kritérií navržených směrnicí Rady EU, kterou se stanoví základní bezpečnostní standardy na ochranu před riziky vyplývajícími z expozice ionizujícímu záření rizik, při posuzování ozáření pracovníků na NORM pracovištích vč. návrhu optimálního postupu měření a hodnocení ozáření.

#### 3) Kategorie činnosti:

Aplikovaný výzkum

#### **4) Vazba na hlavní cíl programu BETA:**

1. Cíl výzkumu v oblasti ozáření obyvatel při uvolňování přírodních radionuklidů z pracovišť NORM (viz bod 6. Cíle projektu) odpovídá cílům programu BETA, neboť povede k výraznému zlepšení současné praxe v oblasti nakládání s NORM odpady; v jeho rámci budou získány nové poznatky vedoucí k vytvoření modelů a rozhodovacích mechanismů obecně použitelných při rozhodování o optimálním způsobu nakládání s NORM odpady. Tyto modely a rozhodovací mechanismy se stanou základem pro Koncepti SÚJB pro nakládání s NORM odpady.

2. Cíl výzkumu v oblasti ozáření pracovníků na pracovištích NORM (viz bod 6. Cíle projektu) odpovídá cílům programu BETA, neboť výsledky výzkumu budou využity při implementaci směrnice rady EU do v současnosti připravované novely atomového zákona a jeho prováděcích předpisů.

#### **5) Vazba na jeden ze specifických cílů programu BETA:**

Navrhovaná výzkumná potřeba povede k naplnění specifického cíle SÚJB „Optimalizovat radiační ochranu a na základě výzkumu různých typů ionizujícího záření a ozáření navrhnout opatření ke snížení vlivu záření na člověka a životní prostředí.

#### **6) Cíl(e) projektu:**

1. Cílem výzkumu v oblasti ozáření obyvatel při uvolňování přírodních radionuklidů z pracovišť NORM je

- posoudit možné způsoby nakládání s odpady s obsahem přírodních radionuklidů vznikající na těchto pracovištích s ohledem na požadavky radiační ochrany obyvatel,
- identifikovat pro jednotlivé typy těchto NORM odpadů optimální způsoby jejich likvidace ve vztahu k velikosti ozáření a
- stanovit kritéria pro volbu vhodného způsobu likvidace vč. vytvoření modelů pro hodnocení velikosti souvisejícího ozáření a výrazně tak zjednodušit likvidaci NORM odpadů v praxi.

2. Cílem výzkumu v oblasti ozáření pracovníků na pracovištích NORM je zjednodušit a zlepšit postup měření a hodnocení velikosti ozáření pracovníků na pracovištích NORM za využití zprošťovacích kritérií, která jsou nově navrhována směrnicí rady EU. Výsledky výzkumu budou využity při implementaci uvedené směrnice do v současnosti připravované novely atomového zákona a jeho prováděcích předpisů.

#### **7) Potřebnost projektu:**

Projekt vychází z potřeb daných požadavky českých právních předpisů, zejména zákona č. 18/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů (atomový zákon) a zákona č. 185/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákon o odpadech), směrnice rady 96/29/Euratom a návrhu její novely.

#### **8) Požadované výsledky a předpokládané výstupy projektu:**

Jsou požadovány výsledky typu H, výstupem budou

Legislativní materiály:

-podklady pro novelizaci zákona č. 18/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcích předpisů (uvolňovací úrovně, zprošťování úrovně, způsoby likvidace NORM

odpadů a kritéria jejich přípustnosti)  
-Doporučení SÚJB „Uvolňování přírodních radionuklidů z pracovišť NORM do životního prostředí“  
-Doporučení SÚJB „Měření na pracovištích NORM a postupy určení efektivní dávky pracovníků“  
Strategické materiály pro podporu činnosti SÚJB:  
-„Konceptce SÚJB pro nakládání s odpady NORM“.

**9) Způsob využití výsledků v praxi:**

Úprava a doplnění právních předpisů Podklad pro „Konceptci SÚJB pro nakládání s odpady NORM“ Vydání nových Doporučení SÚJB

**10) Očekávaný přínos projektu:**

Zvýšení úrovně radiační ochrany obyvatel i pracovníků v souvislosti s provozem pracovišť NORM, optimalizace jejich velikosti jejich ozáření, zpřesnění výpočtů jejich dávek, zjednodušení nakládání s NORM odpady v praxi, zjednodušení právní úpravy.

**11) Uživatel výsledků, další uživatelé výsledků:**

SÚJB, MŽP, provozovatelé pracovišť NORM

**12) Předpokládaná doba řešení projektu:**

2 roky

**13) Předpokládaná cena:**

3 mil. Kč s DPH (za celou dobu řešení)

**14) Doplnující informace:**

Jde o nově předkládanou výzkumnou potřebu, navrhovaná problematika je v gesci SÚJB, není žádáno o financování stejného projektu z jiných zdrojů, v ČR existují na trhu subjekty, které by danou výzkumnou potřebu byly schopny z hlediska znalostí, zkušeností a kapacit řešit.

Datum: .....

.....  
Jméno a podpis  
kontaktní osoby předkladatele

.....  
Jméno a podpis  
odpovědné osoby předkladatele